

Liite 2: Viranomaistahot / Versio 3.0 (9/2021)

Versio	Pvm	Kuvaus	Hyväksyjä	Hyväksytty
1.0	29.1.2020	Ensimmäinen hyväksytty versio	Luonnonvarakeskus Metsähallitus Suomen ympäristökeskus	
2.0	23.9.2020	Lisätty Puolustusvoimat ja muutettu Metsähallituksen kuvaus koskemaan koko organisaatiota	Luonnonvarakeskus 3.12.2020 Metsähallitus 5.11.2020 Suomen ympäristökeskus 2.11.2020	sähköpostilla
3.0	syyskuu 2021	Lisätty Väyläviraston, Aluehallintovirastojen, Maakuntien liittojen sekä Luonnontieteellisen keskusmuseon kuvaukset ja muokattu Suomen ympäristökeskuksen kuvausta: lisätty mukaan lajien lisäksi luontotyypit	Luonnonvarakeskus 31.10.2021 Metsähallitus 19.9.2021 Suomen ympäristökeskus 27.9.2021	sähköpostilla

Aluehallintovirasto

- Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ympäristön ja luonnonvarojen käyttöä ja ympäristöön vaikuttavia toimintoja koskevassa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa luvituksessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

- Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ympäristön tilan seurantaan, ympäristönsuojeluun, luonnonsuojeluun, alueiden käytön ja rakentamisen ohjaukseen, kulttuuriympäristön hoitoon, vesihuollon edistämiseen sekä vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvissä tehtävissä;

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

- Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi teiden kunnossapitoon, suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvissä tehtävissä;

Elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualue

- Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi maatilojen ympäristösopimusten valmisteluun ja viljelijätukien valvontaan ja kalatalousasioihin liittyvissä tehtävissä.

Kuntasektori

- Kaavoitus/maankäyttö/suunnittelutarveratkaisut/poikkeamislupahakemukset
- Tekninen sektori/puistopuoli/mm. teiden ja erilaisten johtolinjojen ja hankkeiden suunnittelu, kunnan metsien hoito, maaomaisuuden hallinta
- Rakennusvalvonta/maisematyöluvat/rakentaminen
- Ympäristönsuojelu ympäristönsuojeluviranomaisena

Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus

Luomuksen eri yksiköiden asiantuntijat

- Lajitiedon kuratointia tarvitaan etenkin uhanalaisten lajien ja muiden yhteiskunnalliseen päätökseen vaikuttavien lajitietojen oikeellisuuden varmistamiseksi ja laadun parantamiseksi. Luomuksen yksiköissä etenkin tieteellisten kokoelmien vastuuhenkilöiden tulisi päästä näkemään havaintotietoja niiden alkuperäisessä muodossaan, jotta mm. yhdistäminen havainnon ja museonäytteen välillä voidaan tehdä luotettavasti. Tieteellisten näytteiden digitoinnin yhteydessä havainto ja näyte yhdistetään kustannustehokkaimmalla tavalla. Asiantuntijaluettelon ajantasaisuudesta vastaa Luomuksen johtaja tai hänen delegeimanaan yksiköiden johtajat.

Luonnonvarakeskus (Luke)

- Lajien kannanarviointiin ja -hoitoon sekä muuhun kannan seurantaan liittyvät tehtävät
- Lajien uhanalaisuusarviointi
- EU:n luonto- ja lintudirektiivin, vesipuidedirektiivin sekä INSPIRE-direktiivin raportointiin liittyvät tehtävät
- Lajien kannanarviointiin ja -hoitoon liittyvät muut tehtävät kuten lausunnot, asiantuntijakuulemiset ja maa- ja metsätalousministeriön antamat toimeksiannot
- Luonnonvarojen inventoinnit ja seurantatehtävät
- Vieraslajien seuranta ja hallinta ja niiden vaatima koordinaatio
- Metsäpuiden ja kalojen geenivarojen suojelun tarvitsemat lajitiedot
- Muut Lukelle lainsäädännössä osoitetut tehtävät

Maakuntien liitot

- Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi maakuntien liittojen lakisääteisissä suunnittelutehtävissä, joita ovat mm. merialuesuunnitelmien, maakuntasuunnitelmien, maakuntakaavojen ja liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatiminen, seuranta ja toteutuksen edistäminen.

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM)

Ministeriön kaikki osastot, toimialat sekä yksiköt

- Lajitietoa käytetään ministeriön vastualueen lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen sekä toimeenpanoon, valtioneuvosto- ja ministeriötasoisten ohjelmien, strategioiden, suunnitelmien sekä muiden vastaavien valmisteluun ja kehittämiseen sekä toimeenpanoon,

tutkimuksen edistämiseen ja sen hyödyntämiseen, kehittämishankkeiden valmisteluun sekä toimeenpanoon (pohjatietoja lainsäädännön ja strategioiden yms. valmisteluun tai seurantaan)

- Käyttäjätahot: ministeriössä em. valmisteluista vastaavat asiantuntijat, ml. käyttäjätahoihin tiedon luovuttaminen kolmannelle osapuolelle selvityksen/hankkeen toteuttamista varten
- Käyttäjätahot: ministeriön asiantuntijat vastuualueittensa mukaan.

Metsähallitus

Metsähallitus käyttää, hoitaa ja suojelee hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi. Metsähallitus harjoittaa toimialallaan liiketoimintaa laissa säädettyjen ja valtion talousarviossa täsmennettyjen yhteiskunnallisten velvoitteiden puitteissa ja hoitaa sille säädettyjä julkisia hallintotehtäviä.

Luontopalvelut

- Laji- ja lajistokartoitusten ja -seurantojen suunnittelu ja toteutus
- Lajiesiintymien suojelun ja hoidon suunnittelu, toteutus ja seuranta
- Uhanalaisuusarvioinnit, direktiiviraportoinnit sekä muut ympäristöhallinnon arvioinnit ja raportoinnit
- Lajisuojelun edunvalvonta Metsähallituksen maankäytön suunnittelussa, erilaisissa maankäyttöhankkeissa ja kaavoituksessa
- Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelu, luonnonsuojelualueverkon yleissuunnittelu
- Natura-alueiden tilan arviointi, Natura-tietokannan ylläpito, suojelualueiden ja suojelualueverkoston tilan seuranta
- Luontotyyppien inventoinnin, luonnonhoidon ja ennallistamisen suunnittelu, toteutus ja seuranta
- Perinnebiotooppien hoidon suunnittelu, toteutus ja seuranta
- Kulttuuriperintökohteiden hoidon suunnittelu, toteutus ja seuranta
- Valtion monikäyttömetsien metsänhoidon suunnittelu, toteutus ja seuranta
- Suojelualueiden palveluvarustuksen suunnittelu, toteutus ja ylläpito

Metsätalous Oy

- Valtion monikäyttömetsien metsänhoidon suunnittelu, toteutus ja seuranta

Eräpalvelut

- Riista- ja kalatalouden suunnittelu, toteutus ja seuranta Metsähallituksen hallinnassa olevilla maa- ja vesialueilla

Kiinteistökehitys

- Metsähallituksen hallinnassa olevien maiden ja vesien kaavoitusasiat sekä maa- ja vesialueita koskeva hanke- ja kehitystoiminta sekä maa-ainesliiketoiminta.

Metsäkeskus

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

- Lajitietoa käytetään metsäkäyttöilmoitusten tarkastukseen sekä kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (Kemera-laki) mukaisiin tukiin liittyviä asioita käsiteltäessä. Tietoa käytetään myös muita hallintoasioita käsiteltäessä esim. riistavahinkolain ja metsätuhojen torjunnasta annetun lain mukaisia asioita käsiteltäessä.
  - Käyttäjiä: hankesihteerit, metsäneuvojat, asiantuntijat sekä rahoitus- ja tarkastuspäälliköt, jotka käsittelevät hallintoasioita.
- Lisäksi lajitietoa käytetään metsävaratiedon tuottamisessa mm. kuvioiden käyttörajoitusten asettamiseen (=hakkuuehdotusten/hoitotoimenpiteiden simulointi estetään) sellaisilla kuviolla, joilla on uhanalaisten lajien esiintymiä. Lajitietoja käytetään apuna myös metsikkökuvioiden rajauksessa.
  - Käyttäjiä: metsäneuvojat, metsätietoasiantuntijat ja metsätietopäälliköt.

Elinkeinopalvelut

- Lajitietoa käytetään maanomistajien sekä toimenpiteistä suunnittelevien ja toteuttavien henkilöiden neuvonnassa. Heitä neuvotaan mm. uhanalaisten lajien ja muiden ympäristötekijöiden huomioimisessa metsätalouden toimenpiteissä. Lajitietoa hyödynnetään myös tiedotettaessa Metso-ohjelman mukaisista kohteista maanomistajille sekä ko. kohteiden rajauksessa.
- Lisäksi lajitietoa käytetään luonnonhoitohankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
  - Käyttäjiä: asiakasneuvojat, metsänhoidonneuvojat, luonnonhoidonneuvojat, asiakkuusasiantuntijat, metsänhoidon asiantuntijat, luonnonhoidon asiantuntijat.
  - Maanomistajien ja toimenpiteitä suunnittelevien henkilöiden neuvonnassa yhtenä tiedotuskanavana toimii Metsään.fi -palvelu, jonka kirjautumista vaativassa osassa esitetään myös lajitietoa.

Puolustusvoimat

- Luontoarvojen huomiointi Puolustusvoimien lakisäätöissä tehtävissä
  - erityisesti luonnon monimuotoisuuden turvaaminen harjoitustoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Ruokavirasto

- Käyttää lajitietoa kasvinterveyden ja taimiaineiston valvontaan liittyviin tehtäviin
- Lajitietokeskuksen järjestelmän kautta tulevien karanteenikasvintuhoojia koskevien ilmoitusten varmistamiseen
- Eläinlajien esiintymisen seuranta eläintautien valvonnassa ja vastustuksessa
- Eläinlajien tunnistamista ja taksonomiaa koskeva tieto

Suomen riistakeskus

Kestävä riistatalous -prosessi

- Käyttäjätahot: riistapäälliköt, riistasuunnittelijat, erikoissuunnittelijat
- Lajitieto riistanisäkkäistä ja -linnuista, rauhoittamista eläimistä sekä vieraslajeista (nisäkkäät ja linnut), käyttötarpeet:
  - riistaeläinkantojen tilan, kehityksen, kestävyden ja elinvoimaisuuden seuraaminen sekä näihin liittyvien toimintojen kehittäminen yhdessä tutkimuksen kanssa
  - riistanhoidon sekä riistan elinympäristöjen hoidon edistäminen
  - riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevien hoitosuunnitelmien valmistelu, laatiminen ja päivittäminen
  - riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisen edistäminen
  - kestävän, turvallisen ja eettisesti hyväksyttävän metsästyksen edistäminen
  - metsästyksen, riistatalouteen ja riistaeläimiin liittyvien asiantuntija-, koulutus- ja neuvontapalveluiden tuottaminen

Julkiset hallintotehtävät -prosessi

- Käyttäjätahot: riistapäälliköt, riistasuunnittelijat, erikoissuunnittelijat
  - Lajitieto riistanisäkkäistä ja -linnuista, rauhoittamattomista eläimistä sekä vieraslajeista (nisäkkäät ja linnut), käyttötarpeet:
    - pyynti- ja poikkeuslupapäätösten perusteet ja taustatiedot

Sisäiset palvelut -prosessi

- Käyttäjätahot: tietojärjestelmien ylläpitäjät ja kehittäjät
  - Lajitieto riistanisäkkäistä ja -linnuista, rauhoittamattomista eläimistä sekä vieraslajeista (nisäkkäät ja linnut), käyttötarpeet:
    - Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten yhteisten tietojärjestelmien, tietovarantojen ja tietopalveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen sekä toimialan yhteisten tietojärjestelmien, tietovarantojen ja tietopalveluiden kehittämiseen osallistuminen
    - mahdolliset rajapinnat aineistojen välillä

Suomen ympäristökeskus (SYKE)

Biodiversiteettikeskus

- Uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojeluun, hoitoon, ennallistamiseen ja seurantaan sekä niiden suunnitteluun ja arviointiin liittyvät tehtävät
- Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnit
- Luonto- ja lintudirektiiveissä olevien lajien ja luontotyyppien suojeluun, hoitoon, seurantaan sekä niiden suunnitteluun liittyvät tehtävät
- EU:n luontodirektiivin artikla 17 ja lintudirektiivin artikla 12 raportoinnit ja muut EU:lta tulevat toimeksiannot
- Laji- ja luontotyyppien suojelutoimiin ja niiden suunnitteluun ja arviointiin liittyvät muut tehtävät kuten lausunnot ja ympäristöministeriön toimeksiannot

Väylävirasto

Käyttäjätahot: Väyläviraston toimialat, osastot ja yksiköt

Lajitietoa käytetään luonnon monimuotoisuusarvojen turvaamiseksi ja haitallisten vieraslajien torjunnan suuntaamiseksi väylänpidossa:

- maanteiden, rautateiden ja vesiväylien suunnittelun, rakentamisen, kunnossapidon ja käytön tehtävissä
- väyläkiinteistöjen hallinnassa ja hoidossa.

Ympäristöministeriö (YM)

Ministeriön osastot ja yksiköt

- Ministeriön vastualueen lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen sekä toimeenpanoon
- Ohjelmien, strategioiden ja suunnitelmien valmisteluun, toimeenpanoon ja seurantaan
- Tutkimuksen ja selvitysten suunnitteluun ja edistämiseen sekä tulosten hyödyntämiseen, kehittämishankkeiden valmisteluun, toimeenpanoon ja seurantaan
- Käyttäjätahot: ministeriön asiantuntijat vastualueittensa mukaan.

*****

Versio 3.0_syyskuu_2021